

سیاستمداران

جعل خبر مذاکره با اوکراین

سخنگوی کرملین ضمن تأکید بر موضع شفاف روسیه، صراحتاً اعلام کرد که نیروهای اوکراینی باید قلمروهای روسیه را ترک کنند و در عین حال گزارش رسانه‌ها درباره مذاکره ادعایی میان روسیه و اوکراین را «جعلی» خواند. «دیمیتری پِسکوف» روز چهارشنبه در رابطه با وضعیت جنگ اوکراین گفت: موضع روسیه بسیار شفاف است و اگر به خاطر داشته باشید پیشتر هم در تابستان توسط «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور روسیه مطرح شد. اوکراینی‌ها باید قلمروهای روسیه از جمله آنهایی که اخیراً به فدراسیون روسیه ملحق شده‌اند را ترک کنند. طبق گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، سخنگوی کرملین تأکید کرد: «این درخواست بخشی از شرایط اعلام‌شده رئیس‌جمهور پوتین و ابتکار صلح ایشان است.» پِسکوف در رابطه با گزارش رسانه‌ها و همچنین روزنامه «فاینشال تایمز» پیرامون مذاکرات روسیه و اوکراین برای توقف حملات علیه زیرساخت‌های انرژی گفت: «اینها اخبار جعلی هستند که با واقعیت ارتباطی ندارند.» روزنامه فاینشال تایمز اخیراً به نقل از منابعی مطلع نوشت: «اوکراین و روسیه در حال مذاکره اولیه درباره توقف حملات به زیرساخت‌های انرژی یکدیگر هستند.»

تقویت روابط پکن - مسکو

وزیر خارجه چین گفت، مقامات چین و روسیه فعالانه برای تقویت روابط بین‌المللی با ثبات و حمایت از حاکمیت قانون براساس منشور سازمان ملل متحد کار می‌کنند. «وانگ یی» وزیر امور خارجه چین طی نشست با «اندری رودنکو» معاون وزیر امور خارجه روسیه عنوان کرد: تحت نظارت شخصی «شی جین‌پینگ» رئیس‌جمهور چین و «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه، ما با موفقیت پویایی روابط دو جانبه سالم و پایدار خود را حفظ کرده‌ایم و با منافع کشورها و مردمان خود همسو می‌شویم. طبق گزارش خبرگزاری تاس، وزیر خارجه چین در ادامه افزود: «تلاش‌های مشترک ما همچنین به حفظ ثبات در روابط جهانی و حمایت از قوانین بین‌المللی و منشور سازمان ملل کمک می‌کند.» این رسانه روسی گزارش داد، اسمال هفتاد و پنجمین سالگرد برقراری روابط دیپلماتیک بین روسیه و چین است. هر دو کشور بارها بر سطح بی‌سابقه مشارکت راهبردی همه‌جانبه خود تأکید کرده‌اند؛ مشارکت و روابطی که پایه محکمی برای پروژه‌های تجاری، اقتصادی، فرهنگی و بشردوستانه موفق فراهم می‌سازد.

گنبد فولادی ترکیه

رئیس‌جمهور ترکیه با کنایه به سامانه پدافندی «گنبد آهنین» رژیم صهیونیستی گفت، کشورش به دنبال ساخت سامانه پدافند هوایی «گنبد فولادی» است. «رجب طیب اردوغان»، رئیس‌جمهور ترکیه اظهار کرد کشورش به دنبال ساخت سامانه پدافند هوایی چندلایه تحت عنوان سامانه «گنبد فولادی» و همچنین تقویت توانمندی‌های خود در حوزه موشک‌های دوربرد است. ترکیه که از اعضای ناتو است در سال‌های اخیر وابستگی خود را به تأمین کنندگان خارجی تجهیزات نظامی کاهش داده است. این کشور همچنین به یک تولیدکننده پیشرو در بازار جهانی پهپادهای مسلح تبدیل شده است و بسیاری از نیازهای دفاعی خود را تولید می‌کند. اردوغان در سخنرانی خود جزئیاتی درباره زمان دقیق رونمایی از این سامانه اعلام نکرد. رئیس‌جمهور ترکیه خاطرنشان کرد: «ما توانمندی‌های خود در حوزه موشک‌های دوربرد را نیز در طول این دوره افزایش خواهیم داد. ترکیه زمانی که به استقلال کامل در صنایع نظامی دست نیابد توقف نخواهد کرد.»

غیرگردشگری رو به کاهش رفته و آب، برق و گاز ۶/۶ درصد از سرمایه‌گذاری‌ها را به خود اختصاص داده‌اند که بسیار ناچیز است. این حقیقت را اضافه کنید که از سال ۱۹۹۰ مصرف برق از تأمین آن بیشتر شده که نشان می‌دهد چرا شبکه برق نیازمند تغییرات است.

برای هاوانا، تعمیر و مدرن‌سازی شبکه برق دشوار بوده و خواهد بود. روسیه به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم به برخی از زیرساخت‌های موجود از جمله نیروگاه‌های حرارتی کمک کرده که باعث شد ظرفیت تولید کشور پس از سال ۱۹۷۵ سه‌برابر شود. اما کمک‌های اصلی شوروی در سال‌های ۱۹۸۰ تمام شد؛ پس حتی جوان‌ترین نسل نیروگاه‌ها هم حدوداً ۴۰ سال قدمت دارند. سقوط اتحاد جماهیر شوروی و تحریم‌های آمریکا تلاش دولت‌ها برای صادرات مواد مورد نیاز برای حفظ و مدرن‌سازی زیرساخت‌های برق را پیچیده کرده و واردات سوخت موردنیاز برای نیروگاه برق را دشوارتر کرده است. در نتیجه کوبا به استفاده از نفت خام داخلی روی آورد که غلظت سولفور و آب آن بیشتر از نفت وارداتی بود و به دیگ بخار ترموالکترونیک و دیگر تجهیزات آسیب رساند. به عبارت دیگر، کمبود سوخت و خرابی زیرساخت‌ها دلیل قطعی برق سراسری است. تحلیل‌گران محلی تخمین می‌زنند که تعمیر شبکه برق کوبا حدوداً ۱۰ میلیارد دلار هزینه خواهد داشت که تقریباً ۱۰ درصد از تولید ناخالص داخلی است.

کمک‌های فوری ممکن است در کوتاه‌مدت برای کوبا کارساز باشد اما چالش‌های ساختاری آن را رفع نمی‌کند. حتی پیشنهاد این کمک‌ها نشان می‌دهد کدام کشورها می‌خواهند نفوذ خود را در کشور تقویت کنند. دولت کوبا با حداقل ۵ دولت خارجی مذاکره کرده است: باربادوس، کلمبیا، مکزیک، روسیه و ونزوئلا. پیشنهاد باربادوس را باید به‌عنوان همبستگی در نظر گرفت. این کشور آنقدر کوچک است که کمک‌هایش نمی‌تواند یک سوزن را جابه‌جا کند. ونزوئلا و کلمبیا هم تقریباً در یک سطح قرار دارند و هر دو در آنچه پیشنهاد می‌دهند، محدودیت‌هایی دارند. دولت کلمبیا مشغول حل و فصل کردن رکود اقتصادی است، بودجه‌های دولتی و اصلاحات بحث‌برانگیز، رد می‌شوند. ونزوئلا هم که زمانی اصلی‌ترین صادرکننده نفت به کوبا بود، مجبور شده به دلایل فضای داخلی سیاسی و مشکلات اقتصادی صادرات خود را کاهش دهد (در نیمه اول سال ۲۰۲۴، ونزوئلا روزانه ۲۷ هزار بشکه در روز به کوبا عرضه کرد که نسبت به گذشته، نزدیک به ۵۰ درصد کاهش داشته است).

با وجود منافع استراتژیک، مکزیک و روسیه، نام کشورهای هستند که بیشتر از بقیه شنیده می‌شوند. مکزیک با کشورهای کارائیب هم‌مرز است بنابراین ثبات کوبا مسئله و مشکل امنیتی محسوب می‌شود. این کشور هم‌اکنون از «کمک‌های بشردوستانه» بهانه‌ای برای صادرات نفت و دیگر کالاها استفاده می‌کند. مثلاً در سال ۲۰۲۲، ۷۰۰ هزار دلار قطعات یدکی و تجهیزات به نیروگاه‌های ترموالکترونیک کوبا فرستاد. (مشخص نیست که کلودیو شین‌بام، رئیس‌جمهور جدید مکزیک هم راه سلف خود را طی خواهد کرد یا نه).

روسیه کوبا را منبعی برای فشار و تنبیه آمریکا می‌داند. در یک دهه گذشته مسکو بیش از یک میلیارد دلار اعتبار به کوبا اختصاص داد که بخشی از آن برای تعمیر و نوسازی شبکه برق و بخشی از آن لغو شده است. این کشور به بزرگترین تأمین‌کننده نفت کوبا تبدیل شد. مشکل اینجاست که فعلاً در حال جنگ در اوکراین است و تحریم‌های بین‌المللی مانع از ارسال نفت شده‌اند.

کشور غایب، چین است. در سطح استراتژیک، برای چین منطقه‌ای است که به‌عنوان بخشی از استراتژی خود برای داشتن اهرم فشار بر آمریکا در نیمکره غربی به‌دنبال نفوذ در کوبا باشد. به‌همین ترتیب اختصاص دادن خطوط اعتباری و پروژه‌های سرمایه‌گذاری بزرگ در سال‌های ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰ ادامه پیدا کردند. با این حال پکن نگرانی‌های اقتصادی کشور خود را دارد که کوبا را به شریک ناخوشایندی تبدیل می‌کند. دولت کوبا صدها میلیون دلار به شرکت‌های بزرگ چینی بدهکار است و پکن از انتظار برای وصول مطالبات خسته شده است.

در این میان آمریکا از فاصله‌ای نه‌چندان دور کوبا را تحت نظر دارد. هدف واشنگتن در نهایت این است که رژیم کاسترو با دولتی که روابط دوستانه‌تری با آمریکا دارد، جایگزین کند تا بتواند نفوذ از دست‌رفته خود را بازگرداند. در چند سال گذشته، مذاکراتی در سطوح پایین با هاوانا در جریان بود اما اختلافات ساختاری مانع ایجاد هرگونه تغییر قابل توجهی شده است. نکته اصلی این است که کوبا برای تعمیرات اساسی شبکه برق خود نیاز دارد در راهروی مشتریان خارجی باز کند. بازسازی شبکه انرژی جزیره نیازمند گذار به منابع انرژی تجدیدپذیر به‌ویژه خورشیدی است. چین، آمریکا، برزیل و برخی از کشورهای اروپایی می‌توانند به‌شکلی ارزشمندی برای کوبا تبدیل شوند. آن‌ها جیب بزرگتری دارند و برای پرداخت هزینه‌ها مشتاق‌اند. تقویت حکمرانی، مدیریت منابع و ثبات اقتصاد کلان باید در درون حاصل شود، نه از بیرون. در نهایت هر کشوری که در بازسازی شبکه برق کوبا کمک کند، کلید قفل احیای شرایط اقتصادی در جزیره و نفوذ در کارائیب را در دست خواهد داشت.

مشکلات زیرساخت‌های کوبا را تشدید کرده است

واشنگتن برای اعمال سیاست‌های بشردوستانه‌تر. سال ۲۰۱۴، دولت استیون هارپر میزبان دیدارهای محرمانه‌ای بین مذاکره‌کنندگان آمریکایی و کوبایی بود که در نتیجه آن، دولت اوپاما روابط دیپلماتیک خود را با کوبا به‌جریان انداخت.

کانادا اولین کشوری بود که پس از درخواست کوبا از برنامه جهانی غذا ۵۴۰ هزار دلار کمک کرد که ارسال ۱۵۰ تن شیر خشک را در پی داشت.

مشکلات ساختاری کوبا

دلیل قطعی برق سراسری بیشتر به بی‌توجهی‌های دولت برمی‌گردد. آنچه عمدتاً در این استدلال دیده نمی‌شود این است که مشکلات کوبایی‌ها ساختاری است و بسیاری از راه‌حل‌هایشان می‌تواند تغییراتی ناخواسته‌ای را برای هاوانا به‌دنبال داشته باشد.

به گزارش GPF، آلفرد تابر ماهان، استراتژیست مشهور نیروی دریایی و تئوریسین ژئوپلیتیکال، درباره اهمیت کشور کوچکی مثل کوبا می‌گوید که ارزش استراتژیک یک مکان بر اساس فاصله آن به عملیات (موقعیت)، توانایی دفاعی از لنگرگاه‌ها و بنادر (قدرت نظامی) و توانایی آن در تأمین سریع کالاها (منابع) برمی‌گردد. کوبا هر سه المان را دارد. این کشور در امتداد چندین مسیر دریایی قرار دارد که آمریکا، مکزیک و تجارت بین‌المللی به آن وابسته است. کوبا نزدیک دهانه رود می‌سی‌سی‌پی در نزدیکی شهر کلون قرار دارد که سکوی صادرات بسیاری از محصولات کشاورزی آمریکاست؛ جایی که کانال پاناما در دریای کارائیب به‌پایان می‌رسد و نزدیک آنتیل کوچک که به اقیانوس اطلس می‌ریزد. بنابراین کوبا کشور مهمی برای تجارت دریایی، ثبات کارائیب و تأمین رفاه آمریکاست. ثبات در کوبا نقش بسیار مهمی در سیاست خارجی آمریکا بازی می‌کند.

مشکلات شبکه برق کوبا اقتصاد کوبا را خدشه‌دار و جزیره را بی‌ثبات کرده است. شرایط اقتصادی امروز کوبا به‌دلیلی تا حتی بدتر از سال ۱۹۹۳، بدترین سال اقتصادی کوبا است، با اینکه روند بهبودی اقتصاد بسیار کند بوده اما در ۳۰ سال گذشته بحران‌ها یکی پس از دیگری رخ داده‌اند. برخی از بحران‌ها بومی بوده‌اند، برخی دیگر هم بر اثر عوامل خارجی به‌وجود آمده‌اند. بحران اقتصادی فعلی، خماری پس از همه‌گیری کووید-۱۹ است. محدودیت‌های سفر صنعت گردشگری کوبا را نابود کرد که باعث شده دلارهای آمریکایی، که برای واردات کالاهای حیاتی ضروری‌اند، ناپدید شوند. کمبود سوخت باعث شد تولیدکنندگان محصولات کشاورزی، نیروگاه‌های برق، صنایع و خانوارها همگی برای بخشی از کیک به‌شدت کوچک‌شده رقابت کنند. سرمایه‌گذاری دولت در بخش‌های

تشکیل می‌دهند، بین سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به آمریکا مهاجرت کرده‌اند. هزاران نفر هم به برزیل، روسیه، اروگوئه و دیگر کشورها رفته‌اند؛ تعدادی که در تاریخ کوبا بی‌سابقه است.

چشم‌انداز آینده فعلاً تاریک است اما سرکوب مخالفان همچنان ادامه دارد. میگل دیاز-کانل در یکی از سخنرانی‌های خود در دوران قطعی برق گفت: «ما نمی‌پذیریم و به‌کسی اجازه نمی‌دهیم با تحریک اقدامات خرابکارانه، آرامش مدنی مردمان را برهم‌زنند... و این اصلی از انقلاب ماست.»

دیاز-کانل از آوریل ۲۰۲۳ تا سوی قانون‌گذاران برای دومین و آخرین بار انتخاب شد. اما شرایط اقتصادی ضعیف کوبا چالش‌های قابل توجهی را برای دولتش داشته که قدرت و مشروعیت آن را به چالش می‌کشد. روابط کوبا با آمریکا احتمالاً تیره باقی خواهد ماند. جو بایدن در تلاش برای ایجاد دسترسی کوبا به روسیه و چین برای دریافت کمک‌های بیشتر اقتصادی، برخی از تحریم‌ها را تعلیق کرد. اما پیروزی جمهوری خواهان در انتخابات آمریکا می‌تواند آن را تغییر دهد.

کاری از دست کانادا برمی‌آید؟

مارس ۲۰۲۵، هشتادمین سالگرد روابط دیپلماتیک کانادا و کوبا را رقم خواهد زد. در اوایل سال‌های ۱۹۶۰، کانادا یکی از دو کشور نیمکره غربی (علاوه بر مکزیک) بود که به‌رغم فشارهای آمریکا روابط خود را با کوبا قطع نکرد. سال ۱۹۷۶، پی‌یر تروود، نخست‌وزیر وقت اولین رهبر کشورهای عضو ناتو بود که به کوبا سفر کرد. جان ام کرک، استاد مطالعات آمریکای لاتین در دانشگاه دالهاوزی در استان نواسکوشیای کانادا است و درباره کوبا چندین کتاب نوشته است. او در وب‌سایت Canadian Dimension می‌نویسد، کانادا بیشترین تعداد گردشگر به کوبا را دارد. به‌گفته دولت فدرال کانادا، تا قبل از همه‌گیری کرونا، سالانه بیش از یک میلیون کانادایی به کوبا سفر می‌کردند. نتیجه آن نزدیک‌شدن روابط کانادایی‌ها با کوبایی‌ها بوده است. به‌گفته شبکه خبری سی‌تی‌وی ۱۶۰۰ کانادایی هم‌اکنون در کوبا زندگی می‌کنند.

«شریت اینترنشنال» یکی از بزرگترین شرکت‌های خارجی در کوبا است که بیش از ۳۰ سال است در معدن نیکل و اکتشاف و توسعه انرژی سرمایه‌گذاری کرده. کوبا همچنین بزرگترین شریک تجاری کانادا در منطقه کارائیب-آمریکای مرکزی است. بسیاری از دانشگاه‌های کانادا پروژه‌های تحقیقاتی مشترک و تبادل دانشجویان را با همتایان کوبایی خود دارند. سازمان‌های مردم‌نهاد کانادا هم پروژه‌هایی را در کوبا اجرا می‌کنند. کانادا به دوروش می‌تواند به کوبا کمک کند؛ ارسال مواد غذایی و تجهیزات پزشکی مورد نیاز، لابی کردن در

